

1) Ile razy trzeba rzucić monetą, żeby mieć 90-cio procentową pewność, że choć raz wypadnie orzeł?

$$\frac{1}{2^n} < \frac{10}{100}, \text{ więc } n \geq 4$$

2) Trzy razy rzucamy kostką. Jeśli wypadnie piątka lub szóstka dostajemy jeden punkt. W przeciwnym wypadku nie dostajemy punktu. Niech X będzie liczbą zdobytych punktów. Podać rozkład zmiennej losowej X i zobrazować go wykresem.

$$P(X = 0) = \frac{8}{27}$$

$$P(X = 1) = \frac{12}{27}$$

$$P(X = 2) = \frac{6}{27}$$

$$P(X = 3) = \frac{1}{27}$$

Zrobić rysunek

3) Rzucamy 100 razy symetryczną monetą. Zmienna losowa X jest równa ilości wyrzuconych orłów. Jakie jest prawdopodobieństwo tego, że X jest większe od 53?

$$\mu = 50, \sigma = \sqrt{\frac{100}{4}} = 5, Z = \frac{53-50}{5} = 0.6, P = 0.5 - 0.2257 = 0.2743$$

4) Jaki jest związek pomiędzy rozproszeniem (odchylenem standardowym) w próbie oznaczanym przez \hat{s} , a estymacją rozproszenia w całej populacji oznaczaną przez s ?

$$s = \sqrt{\frac{n}{n-1}} \hat{s}$$

5) Co to jest błąd pierwszego rodzaju?

Jeśli odrzucimy prawdziwą hipotezę zerową: *prawdopodobieństwo otrzymanego wyniku.*

6) Zmierzyliśmy długość 20 pajaków. Otrzymaliśmy dane: suma długości $\sum X = 100mm$, suma kwadratów długości $\sum X^2 = 550mm^2$. Obliczyć średnią i odchylenie standardowe próby.

$$\bar{X} = 5, \hat{s}^2 = \frac{\sum X^2}{n} - \bar{X}^2 = 27.5 - 25 = 2.5, \hat{s} \simeq 1.58$$

7) Producent podaje, że produkowane przez niego gwoździe mają średnio długość 30mm. Testujemy to stwierdzenie na poziomie istotności 0.05. Zmierzyliśmy długość 50 gwoździ i otrzymaliśmy średnią 29mm z odchyleniem standardowym $s = 2mm$. Czy przyjmujemy, czy odrzucamy hipotezę zerową?

$$s_{\bar{X}} = \frac{2mm}{\sqrt{50}} \simeq 0.28mm, Z = \frac{1mm}{0.28mm} \simeq 3.53 > 1.93, \text{ odrzucamy.}$$

8) Zebraliśmy 17 wyników pewnej wielkości i obliczyliśmy średnią $\mu = 14.3$ oraz odchylenie standardowe próby $\hat{s} = 1.8$. Podać 95%-przedział ufności średniej w całej populacji.

$$14.3 \pm 2, 12 \frac{1.8}{\sqrt{17-1}} = 14.3 \pm 0.954$$

CZEŚĆ. 2

9) Badamy dwie populacje: w pierwszej na podstawie próby 20-osobowej otrzymaliśmy średnią $\bar{X}_1 = 50$ z odchyleniem standardowym $s_1 = 10$, a w drugiej na podstawie próby 15-osobowej otrzymaliśmy średnią $\bar{X}_2 = 55$ z odchyleniem standardowym $s_2 = 5$. Zweryfikować hipotezę mówiącą, że średnie są równe. Czy możemy zakładać, że wariancje są równe?

$F = \frac{s_1^2}{s_2^2} = 4 > F_{kryt} = 2.4$ (dla poziomu istotności 0.05, $df_1 = 19$, $df_2 = 14$). Zatem przyjmujemy hipotezę alternatywną, mówiącą wariancje są różne.

Odchylenie standardowe różnicy średnich $s_{\bar{X}} = \sqrt{s_1^2/20 + s_2^2/15} \simeq 2.31$, $Z = \frac{5}{2.31} = 2.16 > 1.96$, więc odrzucamy hipotezę zerową na poziomie istotności 0.05.

Gdyby wariancje były równe:

Odchylenie standardowe różnicy średnich $s_{\bar{X}} = \sqrt{\frac{(20-1)10^2 + (15-1)5^2}{20+15-2}} \sqrt{\frac{20+15}{20 \cdot 15}} = \sqrt{\frac{175}{22}} \simeq 2.82$, $Z = \frac{5}{2.82} = 1.77$.

Dla poziomu istotności 0.05 przyjmujemy hipotezę zerową, gdyż $1.77 < Z_{\alpha=0.05} = 1.96$, lecz dla poziomu istotności 0.1 odrzucamy hipotezę zerową, gdyż $Z_{\alpha=0.1} = 1.68$

10) W populacji rozproszenie σ pewnej wielkości jest równe 10cm. Jaka musi conajmniej być liczebność próby aby wyznaczyć średnią z dokładnością do 1cm (przyjąć poziom istotności 0.05).

$$n_{min} > (1.96 \frac{10cm}{1cm})^2 = 384$$

11) Badamy muszki żerujące na owocach (jabłka i banany). Muszki mają tęcze skrzydła lub zielone. Otrzymaliśmy dane:

	tęczowe	zielone
jabłka	20	15
banany	40	25

a) Jakiego rozkładu frekwencji byśmy się spodziewali zakładając, że nie ma związku między pokarmem a kolorem skrzydeł?

	tęczowe	zielone	razem
jabłka	21	14	35
banany	39	26	65
razem	60	40	100

b) Sformułować hipotezę zerową i stosując rozkład χ^2 przeprowadzić test.

Hipoteza: kolor skrzydeł i pokarm nie są ze sobą związane.

$$\chi^2 = \frac{1^2}{21} + \frac{1^2}{14} + \frac{1^2}{39} + \frac{1^2}{26} < 3.8, \text{ przyjmujemy (poziom istotności 0.05)}$$

12) Testujemy hipotezę: wariancja populacji $\sigma_0^2 = 4$. Na podstawie 32 danych obliczyliśmy, że $s^2 = 6$. Czy przyjmujemy, czy też odrzucamy hipotezę zerową?

$$\chi^2 = \frac{32 \cdot 6}{4} = 48 > \chi_{\alpha=0.05, df=31}^2 = 44.9, \text{ odrzucamy (poziom istotności 0.05)}$$

13) Na podstawie pewnych danych obliczono, że współczynnik korelacji Pearsona jest równy $r = 0.91$. Oznacza to, że korelacja jest:

a) **silna** b) ze wzrostem X **należy** spodziewać się wzrostu Y .

14) Ekipa dendrologów mierzy wysokość drzewa: z pewnej odległości widać czubek pod kątem o tangensie równym $1/5$, a z odległości o 40 m większej pod kątem o tangensie równym $1/7$. Jaka jest wysokość drzewa?

$$h = \frac{40}{7-5} = 20$$

15) Jaka jest odległość punktów A i B na globie ziemskim?

Współrzędne geograficzne A: N30° E60°, B: N45° E90°.

$$Z \text{ tw Albattoniego } \cos(\overline{AB}) \simeq 0.8839, \text{ więc } \overline{AB} = 6370 \cdot 0.4867 \simeq 3100$$

16) Trójkąt leży na sferze o promieniu 200km. Jaka jest suma jego kątów, jeśli wiemy, że pole powierzchni jest równe 10 000km². Podać sumę kątów w radianach.

$$\pi + \frac{10000 \text{ km}^2}{40000 \text{ km}^2} \simeq 3.39$$

17) Rzut stereograficzny jest odwzorowaniem (*niepotrzebne skreślić*):

wiernopowierzchniowym, **WIERNOKĄTNYM**, wiernoodległościowym